

محل اخباره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن: ۲۵۴۴۸ و ۲۵۴۴۹ و ۲۵۴۵۰ و ۲۵۴۵۱ و ۲۵۴۵۲ و ۲۵۴۵۳ و ۲۵۴۵۴ و ۲۵۴۵۵ و ۲۵۴۵۶ و ۲۵۴۵۷ و ۲۵۴۵۸ و ۲۵۴۵۹ و ۲۵۴۶۰ و ۲۵۴۶۱ و ۲۵۴۶۲ و ۲۵۴۶۳ و ۲۵۴۶۴ و ۲۵۴۶۵ و ۲۵۴۶۶ و ۲۵۴۶۷ و ۲۵۴۶۸ و ۲۵۴۶۹ و ۲۵۴۷۰ و ۲۵۴۷۱ و ۲۵۴۷۲ و ۲۵۴۷۳ و ۲۵۴۷۴ و ۲۵۴۷۵ و ۲۵۴۷۶ و ۲۵۴۷۷ و ۲۵۴۷۸ و ۲۵۴۷۹ و ۲۵۴۸۰ و ۲۵۴۸۱ و ۲۵۴۸۲ و ۲۵۴۸۳ و ۲۵۴۸۴ و ۲۵۴۸۵ و ۲۵۴۸۶ و ۲۵۴۸۷ و ۲۵۴۸۸ و ۲۵۴۸۹ و ۲۵۴۹۰ و ۲۵۴۹۱ و ۲۵۴۹۲ و ۲۵۴۹۳ و ۲۵۴۹۴ و ۲۵۴۹۵ و ۲۵۴۹۶ و ۲۵۴۹۷ و ۲۵۴۹۸ و ۲۵۴۹۹ و ۲۵۵۰۰

روزنامه یومی

یوای اشتراک

قسمت اول: (مذاکرات مجلسین) سالانه ۴۰۰ ریال

قسمت دوم: (آگهی‌ها) ۶۰۰

شماره کامل ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی‌های رسمی و قانونی

سال هفتم

۴ شنبه ۴ تیر ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۴۹

شماره مسلسل ۱۵۸

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه ۲۶ خرداد

ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب:

۱- تصویب صورت مجلس

۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: صدر، رحیمی - سالار، بهزادی، بهادری

۳- تصویب فوریت و مذاکره در گزارش کمیسیونهای راه و بودجه راجع به

برنامه پنجساله راه سازی

۴- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ و پنججاه دقیقه صبح بریاست آقای جواد گنجه (نایب رئیس)

تشکیل گردید

(۱- تصویب صورت مجلس)

نایب رئیس - صورت فائین جلسه

گذشته قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

فائین با اجازه - آقایان: یوسف

شکرانی، صفوی، یالیزی، آصف

امیر قاسم فولادوند، سلطان الملهام،

محمد ذوالفقاری، صالح، دکتر شایگان

اردلان، سلطانی، بهبهانی

فائین بی اجازه - آقایان: قبادیان

خانکاز، مصدوقی، رضوی، شهاب

خسروانی، آشتیانی زاده، ابتهاج

حسن اکبر، تولیت، طباطبائی، جواد

مصدقی

دیر آمدگان با اجازه - آقایان:

بهادری آخر وقت یکساعت، ابریشم

کار آخر وقت یکساعت، دکتر مظفری

یکساعت، دکتر کاسی، سی دقیقه، دکتر

طاهری یکساعت

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان:

زنگنه سی دقیقه، محمدعلی مصدوقی سی

دقیقه، دکتر مصباح زاده یکساعت و نیم

تیمورتاش یکساعت و نیم، محمدهراتی یک

ساعت و نیم، صدیقی سی دقیقه

نایب رئیس - نسبت بصورت جلسه

روز، شنبه اعتراضی نیست؟ آقای

اسلامی

اسلامی - بنده در جلسه گذشته

مطالبی را عرض کردم و متذکر شدم که

اوضاع مازندران خیلی ناگوار است و

مأمورین عالیترتبه آنجا مسلط بر اوضاع

نیستند پیش بینی های ناگوار را میگردم

بدبختانه، متأسفانه عصر پنجشنبه گویایک

زدو خورد شدیدی بر سر تقسیم آب بین

اشخاص شده بود و اخبار صحیح نرسیده

برای اینکه سیم تلفن و تلگراف قطع بود

دیروز مسافری آمد این جا می گفت که ۴

نفر مقتول شدند يك نفر هم که آمده بود

از طرف رماهای املاک موفوفه شکایتی

به پیشگاه ملوکانه کرده بودند می گفت

چهار نفر مقتول شدند بنده درست خبر

صحيح ندارم ولی این پیش بینی هامیشدو

اگر اوضاع بهمین منوال باشد بدتر از این

هم خواهد شد

نایب رئیس - آقای اسلامی آنها

مربوط بصورت مجلس نیست

اسلامی - موضوع مهمی است

متأسفانه اصلا معلوم نیست که بعضی باید

مراجعه کنیم با این که يك عده ای متحصن

بودند نه نماینده وزارت کشورونه نماینده

زندانمری کسی حاضر نشد و اوضاع آن

جا خیلی بد است آقای وزیر کشور ما شاهان

سه چهار پنج پست دارند هیچ کار

مردم نمیرسند بنده خواستم استدعا کنم

آقایان نمایندگان، بنده خودم چون مسئله

مهم نفت در کار بود تا حالا ساکت بودم

ولی پیش از این نمیتوان تحمل کرد اوضاع

شهرستانها خیلی بد است کسی هم از دولت

این جانبست اصلا بنده همه جارا دستفروش

هرج و مرج می دانم باید يك توجهی بفرمائید

يك جلسه خصوصی تشکیل بفرمائید وضعیت

و اوضاع شهرستانها را رسیدگی بکنید

تکلیفش را معلوم بکنید يك هیئت از مرکز

بروند در شهرستانها نظارت کنند (نبوی -

همه جا بد است) آنها مأمورین قادر نیستند

همه جا اینطور است و وضع خراب است (حاذقی -

خراب تر از سابق که نیست آقای اسلامی)

بهر حال تکلیف اینکار باید معلوم

شود.

نایب رئیس - آقای اسلامی رهايت

آئین نامرا بفرمائید، آقای دکتر کیان

راجع به صورت جلسه اعتراضی دارید؟

دکتر کیان - بلی

نایب رئیس - بفرمائید

دکتر کیان - چون در جلسه گذشته

آقایان نمایندگان محترم آقایان دولت

آبادی و برومند مطالبی راجع بکارخانجات

اصفهان فرمودند و همینطور در جلسات

گذشته مذاکرات زیادی راجع بوضع

کارخانجات اصفهان شده است خواستم

منهم يك توضیحی بدم و از شهرضا هم

تلگرافی برای من آمده است که برای

استحضار آقایان نمایندگان محترم عرض

می کنم که دو کارخانه شهرضا وجود

دارد یکی کارخانه اتحادشهرضا یکی کارخانه

شهرضائی که در اصفهان است و فعلا در حال

تعطیل است و از جهت جریان اداری شاید

یکی از نمونه های فساد در بین کارخانه های

ایران بوده یکی هم کارخانه اتحاد شهرضا

است که در شهرضا است که این کارخانه بتصدیق

تمام اشخاص و مخصوصاً وزارت اقتصاد ملی و

سازمان برنامه و دولت همیشه یکی از نمونه های

دروستکاری و صحت عمل و پاکیزگی بوده

است هیچوقت در تمام مدت عمل این کار

خانه نه يك روز تأخیر داشته است و نه این

که يك روز کارگرهای آن جا حقوق

نگرفته اند

نایب رئیس - آقای دکتر کیان این

مربوط بصورت جلسه نیست

دکتر کیان - راجع بمطالبی است

که آقایان در جلسه گذشت فرمودند هیچ

• من مذاکرات مشروح صد و پنجاه و هفتین جلسه از شانزدهمین دوره قانونگذاری

• اندازه تند نویسی و تحریر صورت مجلس

نوع تقاضای ازدولت نکرده است حتی تقاضای پنهان چیزها که اخیر کارخانه های اصفهان کرده اند این کارخانه موجودت این گونه تقاضاها را نکرده است وحتی سازمان برنامه هم که سهمیه پنهان برایش معین کرد جواب داد من احتیاج بینه دولتی ندارم و تقاضای من از دستگاه دولت این است که در کارخانه ما مداخله نکنید ما خودمان خودمان را اداره می کنیم امسال این منحصر کارخانه نیست که در حدود پنج ریال برای هر سهم سود میدهد حالیکه تمام کارخانه های امسال ایران در حال ورشکستی است و این یک نمونه درست کاری و حسن اداره است برای این که چون اسم این دو کارخانه شهرضا و مورد سوه تقادم شده است خواستم باستحضار آقایان برسانم که کارخانه اتحاد شهرضا نیز از کارخانه شهرضا اصفهان است که بسته شده است و تلگرافی در این باب کرده اند که تقدیم مقام ریاست می کنم

نایب رئیس - متأسفانه رعایت نظامنامه را نقرمودید اینها مربوط بصورت مجلس نیست ، آقای ملک مدنی

ملک مدنی - در جلسه گذشته بنده تذکری راجع به سؤالی که از وزارت کشاورزی کردم راجع به بروز سن داده و تقاضا کرده آت سن تمام صفحه غرب را دارد تهدید میکند دولت توجهی باینکار نمیکنند تمام حاصل را سن خورده و از بین برده یعنی الان بیست روز است این سؤال را کرده ام که باید در جلسه سه شنبه مطرح بشود از مقام ریاست استعفا می کنم که امر بفرمایند وزیر کشاورزی حاضر بشود و جواب سؤال بنده را بدهد و ما باید بپردازیم

نایب رئیس - مربوط بصورت جلسه نبود و روز سه شنبه برای سؤالات معین شده البته همان روز جواب داده خواهد شد

آقای فرهودی

فرهودی - عرض کنم لایحه ای که در جلسه گذشته تصویب شد لایحه مالی بود حقاً بیایستی که بعنوان اظهار نظر برای مشاوره بمجلس سنا فرستاده شود برای اینکه تصویب کردیم که بانسرا ن شهید حقوق رتبه بالاتر را بدهند بنابر این این لایحه مالی بود و مطابق سنتی که در بین هست لایحه مالی را رأی نهائی نمیگیرند وقتی بهش تمام شد برای اظهار نظر مشورتی بمجلس سنا میفرستند ولی اینجا آمده اند باقیام و قعود رأی گرفته اند البته اشکالی ندارد مجلس رأی داده است اما این امر نباید موجب بشود که این لایحه را از صورت مالی بصورت غیرمالی در آورند خواستم درمراسله ای که بمجلس سنا نوشته میشود این نکته تذکره شود

نایب رئیس - این لایحه غیرمالی تلقی شده و کمیسیون بودجه هم دروش نظر نداده

فرهودی - اضافه حقوق بطور غیر مالی تلقی شده ؟

نایب رئیس - آقای محمدعلی مسعودی

محمد علی مسعودی - بنده اخطار نظامنامه ای دارم طبق ماده ۱۶۲ اجازه فرمایید عرض کنم

نایب رئیس - بفرمائید

محمد علی مسعودی - عرض کنم که ماده ۱۶۲ راجع بسؤالات نمایندگان است

نایب رئیس - ماده ۱۶۲ راجع به غائبین است

محمد علی مسعودی - ماده ۱۶۹ است اشتباه کردم گفتم ماده ۱۶۲ بنده سؤالی از جناب آقای کاظمی وزیر خارجه کردم راجع بعدم پرداخت حقوق نمایندگان ایران در کشور های اروپای غربی (صحیح است) ایشان که وزیر خارجه هستند و بیایستی که کاملاً مراعات نزاکت و اتیکت را بکنند هنوز نمیدانند که جواب سؤال نماینده را باید در مجلس داد (صحیح است) و رویه ای که در جواب سؤال من پیش گرفته اند خیال میکنند بی ادبانه ترین رویه ای بود که تا حالا وزیران نسبت بو کلای مجلس پیش گرفته اند (صحیح است) این آقای وزیر خارجه (یک نفر از نمایندگان) بشما خودشان می آید جواب میدهند بنده هیچ حرفی نداشتم که آقای وزیر خارجه این سؤال بنده را بجناب آقای دکتر فاطمی معاون پارلمانی نخست وزیر میفرمودند و ایشان میامد جواب می داد از حسابداری وزارت خارجه برداشته اند یک جوابی بر روزنامه داده اند که ما این حقوقها را از یکساعت پیش شروع بپرداخت کردیم اینها هم دروغ گفته اند برادر بنده سه روز پیش از کنفرانس اسراسبورگ از فرانسه آمده کشورهای سوئیس و بلژیک را رفته دیده تمام مأمورین آنجا پنج ماه است که حقوق ارزششان بهشان نرسیده اتفاقاً سه روز پیش یکی دیگر آمده گفت حقوق ریالی آنها را هم نداده اند (بیراسته) بنده هم اطلاع دارم که نداده اند) و آقای وزیر امور خارجه هم گویا گرفتار کار رفت مستند کار نفت خیلی قضیه عجیبی شده توی این مملکت دو تذکره داده شده یکی از طرف امریکا یکی از طرف انگلستان کار آقای وزیر خارجه را میگویم بنده بکار آقای دکتر مصدق که شب و روز بکار نفت مشغولند کاری ندارم ولی ایشان اصلاً بچه کاری مشغولند که در این مدت توی مجلس پیدا شده است بنده از جناب آقای

بوشهری که در مجلس تشریف دارند تقاضا دارم که آقای وزیر خارجه بفرمایند که من بعد از این مراعات ادب و نزاکت را بکنند والا همان رویه ای که ایشان پیش گرفته اند مجلس هم نسبت بایشان پیش خواهد گرفت (صحیح است)

دکتر راجی - بنظر ایشان اصلاً خلاف قانون نیستی است

نایب رئیس - نظری نسبت بصورت مجلس نبوده (گفته شد - خیر) صورت مذاکرات پنجشنبه ۲۲ خرداد تصویب شد

(۲- بیانات قبل از دستور- آقایان: صدر میر حسینی - سالار بهزادی- نایب رئیس)

نایب رئیس - حالا شروع میکنیم به نطق های قبل از دستور . آقای صدر میر حسینی -

صدر میر حسینی - عرض امروز بنده راجع باوضاع گذشته و جاری کرمان است و در اطراف خرابی امور استان کرمان که از طرف دولت ها هیچگونه توجهی نسبت باین استان که از هر حیث عقب افتاده که شده بفرمائید (امامی اهلی - همه جا کرمان است هیچجا توجه نشده است) خوب همه جا معلوم است که مثل هم است درست است همه جا کرمان است ولی جناب آقای امامی وضع استان کرمان خرابتر از آنست که آقایان تصور میفرمایند اگر سایر استانها امسال توجهی نشده بکرمان (صحیح است) و روز بروز روز بخرابی میرود (صحیح است) در سال گذشته معایب کرمان را بدلت گوشزد کردم و از دولت خواستم که نسبت بامور کرمان یک توجه کاملی بپذیرد بفرماید و آقای استاندار کرمان هم زمستان گذشته تشریف آوردند بر سر کر و با حضور سایر نمایندگان محترم کرمان کمیسیونهای متعددی در تمام وزارتخانه ها مرتباً منظم تشکیل شد و در هر یک از وزارت خانه ها صورت جلسه های متعددی تنظیم و باضاه رسید که ولی متأسفانه تا کنون هیچکدام وارد مرحله عمل نشده بنده یکی یکی آنها را توضیح میدهم از آنجمله موضوع کشاورزی است دروزارت کشاورزی کمیسیون خیلی مفصل و مشروح تشکیل شد و تمام کارمندان وزارت کشاورزی و صاحب منصبان عالی رتبه شان حضور پیدا کردند نماینده شرکت آبیاری و رئیس بانک کشاورزی حضور پیدا کردند در تمام جلسات و جلسات متعدد تشخیص دادند که برای کرمان در درجه اول اهمیت آب است و آب باید برای کرمان تهیه کرد قرار گذاشتند یک میلیون تومان از شرکت آبیاری و یک میلیون تومان بانک کشاورزی بکرمان کمک کند و طبق یک برنامه ای

قنوات بایر کرمان را آباد کنند صورت جلسه باضاه رسید و دستور اجراء هم از طرف نخست وزیر وقت داده شد ولی بانک کشاورزی گفت که من بیایستی عمل کنم و شرکت آبیاری گفت که من بیایستی عمل کنم و بالاخره نه این عمل کرد و نه آن بشرکت آبیاری مراجعه کردیم گفت بانک کشاورزی حسن نیت ندارد بانک کشاورزی مراجعه کردیم گفت که شرکت آبیاری حسن نیت ندارد و معلوم شد که هیچکدام حسن نیت ندارند بی جهت اسم او بانک کشاورزی است که باید گذاشت بانک فارنگری (صحیح است) آمده اسمش را گذاشته بانک کشاورزی باید گذاشت بانک فارنگری (صحیح است) مخصوصاً چندین ماه است که یک نفر را در رأس گذاشته اند که همش حرف است و عمل تویش نیست همان عملی را که سابق می کردند کمک سابق را هم که همان بانک کشاورزی داشت همانرا هم حالا از دست داده معلوم نیست که اصلاً چکار می کند باگی ایشان طرف است (صحیح است) بالاخره هنوز آن صورت جلسه ای که شش ماه قبل امضاء شده همانطور باقی است و اصلاً وارد مرحله عمل نمی شود یکی از کار هائیکه بانک کشاورزی بعهده داشت دفع آفات بود تنها کاری که وظیفه اداره کشاورزی بود و می بایست انجام بدهد دفع آفات بود که او را هم امسال قطع کرده است الان تمام پسته کرمان و رفته چنان و سایر نقاط دچار آفت شده و هر روز تلگرافات زیادی می کنند که محصول پسته دچار آفت شده وزارت کشاورزی می گوید در مقابل پول سم می دهم آنهم بختیار نمیگذازم (شوشتری - یعنی چه؟) پول می گیرم سم می دهم و دفع آفت می کنم میچانی دفع آفت نمی کنم آقای شوشتری این رویه را وزارت کشاورزی اخیراً پیش گرفته است (شوشتری - از کی آقا) از موقع تصویب آن چهار میلیون اولیه ای که خوردند بدهم سه میلیون گرفتند بعد از هفت میلیون اعتبار تازه این موضوع را پیش کشیدند (شوشتری - ماسکه اعتبار را تصویب کردیم چنین نظری نداشتم) اگر یک صادراتی هم استان کرمان از لحاظ پسته داشت همانها امسال از بین رفت زیرا که وزارت کشاورزی همانرا هم قطع کرده است هزاران تلگراف از رفسنجان و سایر نقاط کرمان رسیده است که تمام درختهای کردند در تمام حالت و جلسات متعدد تشخیص دادند که برای کرمان در درجه اول اهمیت آب است و آب باید برای کرمان تهیه کرد قرار گذاشتند یک میلیون تومان از شرکت آبیاری و یک میلیون تومان بانک کشاورزی بکرمان کمک کند و طبق یک برنامه ای آموزد اردو ۱۴ نفر دبیر دارد تقسیم بکنند

چهارم رسد و تا حالا دروزارت فرهنگ کمیسیون های متعدد تشکیل شده تصویب کردند که چند نفر دبیر بکرمان کمک کنند سایر شهرستانهای کرمان کمک کنند اصلاً توجهی نشد وضع فرهنگ کرمان را اگر مقایسه بکنیم با سایر استانهای ایران و با سایر شهرستانهای ایران در حکم صفر است بنده بطور مثال عرض می کنم شهرستان جیرفت ۱۱۸ هزار نفر جمعیت دارد یک دیرستان و یک دبستان نیمه تمام چهار کلاس که از طرف دولت وقت نیمه تمام گذارده شده در این شهرستان ۱۱۸ هزار نفری هست مجموع دانش آموزانی که در این شهرستان ۱۱۸ هزار نفری هستند بچهار صد نفر می رسد هزار دهمه بیشتر بوزارت فرهنگ کتباً و شفاهتاً کم کردیم که نسبت بکرمان توجهی بفرمائید اصلاً توجه نمیکنند دبیر بکرمان نیروی این همه مزایا قائل میشوند نه روند تفاوت حقوق تصویب می شود نیروی اینها برای کجا هستند برای کی هستند کرمان از ایران مجزا است انسان چه بگوید یکی بگوید که جواب بدهد اصلاحی نیست جواب بدهد وضع بهداری کرمان خراب است هیچ چیز نیست و معلوم نیست چه صورتی دارد دارونی رسیدن از شش ماه وزارت بهداری وقت رادبو را اشتغال می کند روزنامه ها را شغال میکند که ۵۰ صندوق دارو فرستادیم برای جنوب برای بیم این صندوقهای دوا چیست همش سه کیلو وزن دارد یک کیلو پنبه است یک کیلو روز نامه یک کیلو دارو برای یک شهرستان یک صندوق دیگر را می فرستند - کیلو باند و کافه روزنامه و یک شیشه روغن کرچک آقایانکه دارو همان مرغی است که تخم میکند هیچ فرق نمیکند یک روغن کرچک میفرستند صد دهمه توی رادبو برخ مردم میکشد که ما شش صندوق دوا برای کجا فرستادیم این اعتبارات بکجا میروند ده روز به وزارت بهداری مراجعه میکنم که شهرستان جیرفت ۱۱۸ هزار نفر جمعیت دارد این شهرستان مالاریائی است دوا بفرستید میگوید که پول نداریم اعتبار نداریم این اعتبارهای بکدو ازدم و دو دوازدهم و سه دوازدهم که تصویب میکنیم کجا میروند سایر اعتبارات در ضمن این هست در این درج است که

این عمل را باید انجام ندهند این اعتبارات بچه مصرفی میرسد (نریسان - این مجلس همین دولت ها را هم لازم دارد) صورت هزینه ها را بیاورند ما به بیستم چرا نیایستی اعتبارات پارسل بصرف برسد اعتبارات پارسل بطور شد چرا ما نیاید بدانیم که چه خرج کردند؟ چی هست چی نیست؟ الان شهرستان کرمان معلوم نیست که چه اوضاعی درش هست زد و خورد می کنند معلوم نیست برای چیست تعداد بیکاران روز بروز زیاد تر میشود توجه نیست وضع آنجا روز بروز خرابتر می شود یک دهمه آشفتنگی از این بیشتر می شود فشار از این بیشتر میشود یک وقت می بینید کار در اثر فشار متعجر می شود و هیچکس بفکر نیست اصلاً در این شهرستان و آن شهرستان خرابی ها روز بروز بدتر میشود آقایان هم اصلاً توجه نمیکنند وزارت کشاورزی چه حق دارد دفع ملاحظه چیست - رفسنجان و سایر نقاط کرمان رادبو کند سم نفرستد برای آنجا که تمام پسته ها دچار آفت بشود برای چه نیکنند پارسل تصویب نامه صادر کردند برای شهرستان جیرفت که بانک کشاورزی شبه اش در آنجا تشکیل شود در معلی که نه بانک ملی دارد نه بانک کشاورزی دارد و نه سایر دوا بفرستد دارد یک شبه از دوا تر دولت آنجا نیست تهرینامه صادر شده است چنانچه برای این صندوقهای دوا چیست دستور خرید اتانیه این بانک را داده ولی اقدام نکردند برای چه؟ چرانمیکنند کی باید باین وضع برسد ما انتظار داریم دولت آقای دکتر مصدق یک دستور ها و اوامر بیشتری صادر بکنند به وزارت خانه ها که یک قدری بیشتر از این باوضاع آنجا رسیدگی کنند وضعیت را از این بهتر بکنند بصرف نداشتن پول که نمی شود تمام کارها معطل بماند پول که مرتب گرفته میشود آخرین صحیح نیست ، جناب آقای فقیه زاده شرحی نوشته اند که از دو میلیون و پانصد هزار تومان که برنامه برای قزوین اختصاص داده بلک ماه قبل قرار شد فعلاً در حدود سیصد هزار تومان برای حفر چاه در قزوین خرج بشنایند مقررات آترام تصویب کرده است با این حال برنامه اقدامی نکرده است همه جا همینطور است اعتبار همه جا به تصویب مجلس شورای ملی رسیده از تمام مقامات دستور داده شده که باستان کرمان که عقب افتاده و هیچ خرجی درش نشده آن را بسایر جاها مقدم بدارند ولی هنوز کوچکترین قسمی برای آنجا بر نداشته اند و وضعشان روز بروز بدتر شده در تمام

نقاط ایران برای مبارزه با مالاریا اقدام کرده اند بجز استان کرمان به وزارت بهداری مراجعه کردیم که آقا کرمان را هم مثل سایر جاها اقدام کنید دوا که نمیفرستد لاقلاً مبارزه با مالاریا را انجام بدهید همان راهم انجام ندادند چه کار بکنیم یکی بگوئیم بهروزارتخانه که میرویم همه شان ساکنند (ایریشم کار - جناب آقای صدر میر حسینی آرام باشد آقا هیچی نگویید تا کار نفت تمام بشود) جناب آقای ایریشم کار این مربوط به کار نفت نیست این مربوط با اعتبارات بهزادی است

نایب رئیس - آقای سالار بهزادی -

سالار بهزادی - قبل از شروع به صحبت لازم دیدم که یک تذکری در اینجا بفرماید آقایان نمایندگان محترم برسانم و آن این است که منظور از تذکرات قبل از دستور این است که آقایان نمایندگان در اینجا فرصتی داشته باشند که احتیاجات حوزه انتخابیه خودشان را در مجلس عنوان بکنند (صحیح است) و ناله مردم را به عرض اولیای امور برسانند (صحیح است) متأسفانه بنده گرانگی که اینجا میشود هیچ ترتیب اثری داده نیست (صحیح است) برای اینکه دولتها هیچ توجهی بنذکرات قبل از دستور نمیکنند و اغلب می شود که ما موقعی که اینجا میخواستیم صحبت کنیم هیچکس از آقایان وزراء تشریف ندارند خیلی خوشوقتیم که امروز جناب آقای بوشهری برای لایحه مربوط بوزارتخانه خودشان در اینجا تشریف دارند استعفا میکنم عرض بنده را که مربوط بوزارت دارائی است بجناب آقای وزیر دارائی تذکر بدهند و اما جناب آقای نریسان در بین مذاکرات همکار محترم بنده آقای صدر میر حسینی فرمودند این مجلس ها همینطور دولتها را لازم دارد بنده این را عرض میکنم بنگر من مجلس هیچگونه کوتاهی نکرده است هر چه از طرف دولت به مجلس پیشنهاد شده است مجلس با آغوش باز پذیرفته و همه گونه وسیله برای دولت فراهم کرده و در اجرای متوبات دولت مجلس اقدام کرده عرض میکنم که مجلس شانزدهم بهتر از مجالس سابق اقدام کرده (نریسان - جلسه گذشته اینطور نشد) حالا اگر یک جلسه وضع مجلس به مذاق آقا درست نیاید بنظر بنده نمی شود که نام آقایان سابق فراموش شود بنده امروز می خواهم با اجازه آقایان محترم نسبت به چند موضوع عرضی بنمایم و تذکراتی بدهم تا توجه دولت را برای بعضی کمی کنم جلب نمایم از آقایان همکاران محترم بخصوص نمایندگان محترم شهرستانها که در تمام

عرایضم ذی نفع هستند و موضوعاتی که تذکر می دهم و در حقیقت مبتلا به همه ما دارم می باشد انتظار بشن توجه بیشتری دارم

۱ - موضوع اعتبارات عمرانی و ساختمانی که در بودجه سال ۲۹ کشور به تصویب رسیده است آقایان محترم بخاطر دارند که سال گذشته ضمن بودجه مملکتی اقلامی برای ساختمانهای فرهنگی و بهداشتی و اقلامی هم برای راههایی که در بعضی نواحی مملکت لازم بود در کمیسیون بودجه مجلس منظور شد برای اینکه این قسمت از بودجه مملکت که بهت اعضای محترم کمیسیون بودجه برای عمران و آبادی و تهیه کار برای مردم شهرستانها منظور شده بود زودتر در محل های خود خرج بشود مجلس شورای ملی هم معطل طرح و تصویب بودجه کل مملکتی نشد و در ضمن بکدو ازدم ها قسمت عمرانی و راه سازی بودجه را تصویب نمود ولی متأسفانه بعداً در عمل معلوم شد که گذاردن این ارقام در بودجه و تصویب آن صرفاً از نقطه نظر راهروزی مردم شهرستانها و ساکت کردن نمایندگان آنها بوده است زیرا الساعه که در ماه سوم از سال ۳۰ هستیم هنوز این قسمت از بودجه که تنها پولی است که بصرف حقیقی خود باید برسد و برای بهبود وضع زندگی و رفاهیت مردمی که این بودجه سنگین مملکت را می بردازد نباید بصرف برسد معطل پرداختی دولت توانسته پیدانماید من نمی دانم دولت های ما چه فکری میکنند و از ایجاد و فلسفه حکومت چرا در مملکت ما این تمیز فطرت شده است دولتهای ما تا کی میخواهند معطل و مقصود از تشکیلات حکومت را فقط دستگاہی تصور کنند که در ماه مامور گردش مبلتی هنگفت از دسترنج یکسده مردم بدبخت و تیره روز با ستم مالیات و تقسیم آن مبلغ بین یکسده اشخاص که بدون احتیاج آنها را با ستم مستخدم در دستگاہ خود جمع نموده است باشد بخدا قسم اخذ بشود حق و اطاع بشود مستحق که گفته اند بزرگترین مصداق و شاهد همین آن عمل دولت های ما می باشد دولت باید برای این مردم شهرستانها که هر آن بنایان مختلف از آنها مالیات می گیرد از تمام حرکات و سکنات آنها در زندگانی بنایان مختلف اخذ مالیات میکنند بقدر یک کاویر ده حق قائل نیستند و الا طرز عمل آنها غیر از این بود - وزارت دارائی یک بودجه تنظیم می کند در آن برای اینکه جلب توجه و تلامی شهرستانها را بکند - برای اینکه بودجه آن در دست صددرصد بودجه پرسنلی

مرضی حکمت . پرومند . ظفری
قراگزلو . گنجبه . دکتر بقائی . حمیدیه .
مسعودی . عماد تربیتی . سالار بوزادی
نایب رئیس - برای اینکه گزارش
کمسیون جزو دستور قرار گیرد رأی باید
بگیریم

امینی - بنده مخالف هستم
نایب رئیس - آقای دکتر بقائی مقدم
هستند مخالف هستید ؟

دکتر بقائی - بلی
پناهی - طرح را امضا فرمودند
دکتر بقائی - بلی امضا کردم ولی
بک مطلبی دارم .

نایب رئیس - بفرمائید
دکتر بقائی - بنده اول عرض کردم

خود بنده این طرح را امضا کردم ولی
بک مطلبی هست که باندازه ای بر بنده تأثیر
کرده که بقیه دارم در تمام آقایان
نمایندگان محترم هم تأثیر خواهد کرد

اجازه می خواهم این مطلب را بر عرض آقایان
برسانم امروز صبح بکری آمد بمنزل من و
یک بسته بابک نامه ای داده است چون نامه
مختصر است اجازه می خواهم از آقایان

بخوانم خطاب به بنده است نوشته است
این کتبه لازم نمی دانم قسم خدا و پیشه
یاد کنم که این هزینه از روی خلوص نیت و
صفای قلب نوشته شده زیرا آزمایش آن

دردست شماست اگر در شما و خوانندگان
این نامه تأثیر حقیق نمود خلوص نیت من
ثابت شده و با خبر خود رسیده ام جناب آقای
دکتر بقائی من در سن ۲۶ سالگی شوهر

خود را از دست داده ام و با دو فرزند تنها
ماندم و وضعیت داخلی من مثل موقعیت امروز
ایران عزیز پریشان و دردم بود هم مردانه

بهرج دادم و با زمینه خالی و شغل خیاطی
و ماهی نوبشی بدون اینکه یک پول سیاه
از کسی کسک قبول کنم فرزندان خود را
بزرگ نمودم و الان مشغول تحصیل چند

روز قبل در روزنامه خواندم شرکت سابق
نفت که مسبب کلبه بدبختی های ماست قصد
آورد برای فشار بکمیسیون نفت و ملت
ایران از پرداخت ماهیانه خودداری کند تا

حقوق کارمندان بیچاره نرسد و اوضاع
شلوغ همه و کار نفت مطابق میل آنها
تمام شود این خبر دوسه شب خواب را از

چشم من ربود دائماً در فکر و خیال بودم
اما یغوبی و خیال بافی من بچه درد
شما می خورد تا اینکه دیشب تصمیم خود

را گرفتم و بشود گفتم باید قدم اول را من
بردارم فوراً تنها زینت خود را که عبارت از
انگشتر ازدواج و بهترین یاد کار دوران
مسرت بخش کوتاه من است از انگشتر

هدیه نا قابل مرا با آقای دکتر مصدق یا
هیئت نفت برسانید تا بزایده بین بولداران
بگذارند شاید اشخاص ثروتمند بهای بیشتری
بخرند و بیانون خود بدهند و ممکن است
این عمل ساده من وسيله شود که قبل از تمام
شدن ماه جاری زنان فدا کار ایران قسمتی

از زینت آلات خود را جمع آوری نموده
در این موقع باریک بایران عزیز کسک
نمایند و مردان متسکن و ثروتمند قسمتی از
ثروت خود را برای سلامت خود و خانواده

و اولادشان در این ماه رمضان بصندوق
دولت بپردازند تا بدینوسیله مقصد مالی که
مدت آن بی نهایت کوتاه است رفع شود و

هیئت با خیال راحت و استغناء طبع کار
نفت را تمام کند آقای دکتر باور کنید من
از کلبه زینت خود گذشتم و اگر فدای جان
هم سبب تیره روزی فرزندانم نمیشود برای
ایران عزیز مقید باشد مضایقه ندارم

است
امینی - بسیار فکر خوب و مقدسی
است
دکتر بقائی - این هم چه لاک شده ای است که

معتدی مووانگشتر این زن رشید ایرانی
است (جمعاً ارائه دادند) برای بنده
فرستاده اند این احساساتی است کرده این
مردم دیده می شود اصلاً انسان نمی دانند

چه جور فکر کنند (صحیح است) و حقیقتاً
وقتی ما این احساسات را می بینیم هر قدمی
که برداشتم یا هر استقامتی که بخرج دادیم
در مقابل این احساسات حقیقتاً کوچک و نا

چیز بوده است ، دیشب در دفتر روزنامه این
پاکت بهمین صورتی که آقایان ملاحظه
میفرمائید پست آورده پست معمولی و یک
نامه مختصری دارد خطاب بنده چون

وسيله ای برای ارسال این نامه بنجاب آقای
دکتر مصدق نداشته خواهش کرده که بنده
این نامه را برسانم و امضا هم کرده یک
زن ایرانی ، نامه چون سرباز بوده نوشته

من بخوانم بنده خلاصه آن را می خوانم
(جناب آقای دکتر مصدق نخست وزیر و
سرپرست محبوب ملت ایران ، در مقابل
بزرگترین حادثه پرافتخار تاریخ که بر جرم

ایران بر فراز عمارت کمیانی شرکت سابق
نفت باهتر از در آمده هیچ فرد ایرانی نمی
تواند از بروز عرض احساسات و سیل
خروشان هواطف بی شائبه خود که سالیان

در از در اثر اعمال خائنانه همال دولت روبرو
بأس و فنا میرفت خود داری نموده و از
ریزش اشکهای پر شور و شمع خویشتن
ممانت و جلوگیری نباید من بطلی که

خودتان بهتر می دانید با چندی قبل ایران
و ایرانی را بکلی از هستی ساقط و رو بشتا و
زوال می دیدم بتمام این همل وجهات چشم
و گوش را می بستم مبدا بیش از آنچه

می دانم بیستم و پشتم ولی بعضی احساس
روزی امید که همه آن از خلال چپه ملی

و جدار اوراق جراید آن منکس می باشد
جان بیروح و بدن سرد مرا بجنین در -
آورده و کم کم می رود آن فخر و مباهات
و آن جلال و عظمتی که مدتها در اثر اعمال
اولادان ناخلف ایران در افراد ایرانی فرو

نشسته بود در خود احساس نایم) بمذیک
هیئت بزایده بفروش برسانید و با اینکه
اینها را ممکن است در یک موزه ای بگذارید
و از جوه آن ممکن است یک بیمارستان

در آبادان یا در جای دیگر بنام این غیرت
و همت مادران ایرانی ناپسود و این نامه را
هم قاب کنید و در آنجا بگذارید و بنده
خدا را بشارت میطلبم که هیچیک از این

دوزن رانمی شناسم و ندیده ام و کوچکترین
آشنائی ندارم و بنده فقط مأمور رسانیدن
این دو نامه بودم بنده مخالفی که با ورود
در دستور کردم از اعلا عرض این دو مطلب

بود برای اینکه در بیخ داشته ام که یک چنین
احساساتی منکس نشود و فعلاً مخالفت
خودم را با ورود در دستور پس میگیرم

نایب رئیس - البته این
اظهاراتی که آقای دکتر بقائی فرمودند
مربوط بکار لایحه نبود ولی بسیار خوب
بود و حائز اهمیت بود و از مردها هم یک
شخصی است بنام اخباری که از محترمین

آذربایجان است پیشقدم شده و تمام داری
خودش را برای تشکیل قرضه ملی در اختیار
دولت گذاشته و از زنهای این دوزن هستند که
مقدم شده اند البته افکارشان مورد تقدیس

است (صحیح است)
(امینی - حائز بسیار اهمیت است)
چون ایشان پس گرفته مخالفان را یک
نهائی اینجانب و برای مسرت و هادی روح

یدرم که شوق وطن پرستی و خداشناسی و
جان نثاری او در راه ایفای وظیفه درازمان
و افکار مشهود است قبول نموده دست رد
و باس بر سینه ام نزنند و جزو مالیاتها و

درآمد های دولت معسوب دارند اجازه
می خواهم بیش از این از معرفی خود
خودداری نموده و از ذکر نام و سایر
مشخصات معذور باشم ، پاینده و جاوید باد

ایران عزیز زنده باد دوستدار ملت ایران
دکتر مصدق ، بدون امضا این مبلغ ۲۰
تومان اسکناس که در جوب پاکت است که
آقایان ملاحظه می فرمائید (پاکت را

ارائه دادند) ، اینطور احساسات را بنده
حقیقه در اطراف آن هیچ طور حرفی نمی
توانم بزنم و عرض می کنم دیشب وقتیکه
این نامه را در دفتر روزنامه خواندم جلوی

رفقایان بود که این نامه رسید و صبح
ساعت شش این زن آمده بود در خانه من
و این چپه را با این نامه داده بود و رفته
بود با هیچ بیانی نمی شود این احساساتی

که در این مردم هست آدم تشریح بکنند
بنده در قبال این چپه و این نامه شخصاً

پیشنهاد می کنم که آقایان ممکن است یک
فکری بکنند که این موها که موهای مقدس
یکمادر ایرانی است و یک انگشتر ازدواج
که تنها زینتش بوده این را تحت نظریک
هیئت بزایده بفروش برسانید و با اینکه

امروز این لایحه را در دستور مجلس خواهد
گذارد و تمام آقایان علاقه مند هستند که
کلا راه حوزه انتخابیه شان که شکایت
رسیده و اسمش را نینشود راه گذاشت راه

اسفالت داشته باشید و البته این راه های موجود
در مالک راقیه بیست می گویند یعنی یک
راهی که عرابه درست می کند برای عبور
و این راه های فعلی البته احتیاج بشیریم

و ساختن دارد چون این مرتعی که باین صورت
بین بردند سؤال کردیم جواب ندادند
میشود یعنی یک عده جمله ای که معلوم نیست
که با چه کسی مربوط هستند و مسئول

آن ها کیست و از کی حقوق می گیرند بعضی
اینکه یک انومیل دیده میشود یک مختصر
خاکی می یابند ، در حقیقت اینها خاکی بازی
می کنند ، جاده سازی نیست و در حقیقت

شمالی ۱۸۰ میلیون تومان مخارج این
راه سازی می کنید تمام بصرف نگاهداری
همین راهها می شود که یک دینار ارزش
ندارد (حاذقی - ۱۸۰ میلیون ریال)

ریال بلی ، البته بنده خیلی خوشوقت میشوم که
کلیه این در آمد را بصرف اسفالت برسانند
و از این کار خاکی بازی جلوگیری بکنند
ولی با تأسف باید اظهار کرد

قبل از این که این کار بشود من نبودم
دستگاه وزارت راه چه جور عمل می کند
حتی دو کمیسیون مطرح بود که شرکت
هو ختیف که یک شرکت آلمانی است

که در سال دو میلیون تومان هنوز که
راهی ساخته نشده حقوق می گیرد از
دولت برای چه این کار را می کنند ؟
موضوع چیست که من اطلاع ندارم شاید

موضوع فلسفی است که بنده اطلاع ندارم
ولی از این نگرانم وقتی که شانس خوب
بکنید این برنامه ۵ ساله را اختلاف در
ایران وقتی در دوره چهاردهم در کمیسیون

دارائی مطرح بود همگی بکار بنده اینجاشاید
هستند و در آن موقع بودند که بنده عرض
کردم که آقایان در آمد مرا ترتیبی تقسیم
کنند که لااقل هر استانی نسبت مساوی

برسد البته پیشنهاد نکردم نسبت بدرآمد
هر استان برای اینکه درآمد تهران بیش
از سایر جاهها بود پیشنهاد کردم که لااقل
به صورت تساوی نسبت به ما تقسیم بکنیم

و از این نگران نباشید که راه کرمان فرضا
اگر در آمدش کم بود کاری نمیشود اگر
بگذارند روی هم در چندین سال بالاخره این
راه را خواهیم ساخت آقای سعیدی معاون

وزارت راه که در آنجا حاضر بود قول داد
که این عمل را همینطور با نصف مساوات
می کنیم و انجام می دهیم ولی در کمیسیون
بوده اصلاً معاون وزارت راه گزارش داد

که این در آمده ۱۰ میلیون تومان یا کمتر بوده
است بنده نمی دانم این بصرف راه قم و
قزوین رسیده است که البته آقایان دیده اند
هیچکدام دیگر ارزش ندارد و حتی خرج
نگهداری او بیشتر از خرج ساختمان آن بوده است

امروز این لایحه را در دستور مجلس خواهد
گذارد و تمام آقایان علاقه مند هستند که
کلا راه حوزه انتخابیه شان که شکایت
رسیده و اسمش را نینشود راه گذاشت راه

اسفالت داشته باشید و البته این راه های موجود
در مالک راقیه بیست می گویند یعنی یک
راهی که عرابه درست می کند برای عبور
و این راه های فعلی البته احتیاج بشیریم

و ساختن دارد چون این مرتعی که باین صورت
بین بردند سؤال کردیم جواب ندادند
میشود یعنی یک عده جمله ای که معلوم نیست
که با چه کسی مربوط هستند و مسئول

آن ها کیست و از کی حقوق می گیرند بعضی
اینکه یک انومیل دیده میشود یک مختصر
خاکی می یابند ، در حقیقت اینها خاکی بازی
می کنند ، جاده سازی نیست و در حقیقت

شمالی ۱۸۰ میلیون تومان مخارج این
راه سازی می کنید تمام بصرف نگاهداری
همین راهها می شود که یک دینار ارزش
ندارد (حاذقی - ۱۸۰ میلیون ریال)

ریال بلی ، البته بنده خیلی خوشوقت میشوم که
کلیه این در آمد را بصرف اسفالت برسانند
و از این کار خاکی بازی جلوگیری بکنند
ولی با تأسف باید اظهار کرد

قبل از این که این کار بشود من نبودم
دستگاه وزارت راه چه جور عمل می کند
حتی دو کمیسیون مطرح بود که شرکت
هو ختیف که یک شرکت آلمانی است

که در سال دو میلیون تومان هنوز که
راهی ساخته نشده حقوق می گیرد از
دولت برای چه این کار را می کنند ؟
موضوع چیست که من اطلاع ندارم شاید

موضوع فلسفی است که بنده اطلاع ندارم
ولی از این نگرانم وقتی که شانس خوب
بکنید این برنامه ۵ ساله را اختلاف در
ایران وقتی در دوره چهاردهم در کمیسیون

دارائی مطرح بود همگی بکار بنده اینجاشاید
هستند و در آن موقع بودند که بنده عرض
کردم که آقایان در آمد مرا ترتیبی تقسیم
کنند که لااقل هر استانی نسبت مساوی

برسد البته پیشنهاد نکردم نسبت بدرآمد
هر استان برای اینکه درآمد تهران بیش
از سایر جاهها بود پیشنهاد کردم که لااقل
به صورت تساوی نسبت به ما تقسیم بکنیم

و از این نگران نباشید که راه کرمان فرضا
اگر در آمدش کم بود کاری نمیشود اگر
بگذارند روی هم در چندین سال بالاخره این
راه را خواهیم ساخت آقای سعیدی معاون

وزارت راه که در آنجا حاضر بود قول داد
که این عمل را همینطور با نصف مساوات
می کنیم و انجام می دهیم ولی در کمیسیون
بوده اصلاً معاون وزارت راه گزارش داد

تغییری پیدا شد شخصی که این کار را
سکره اند و مسئول هستند ، تعقیب
بشوند درد این است برای کار نکردن
هیچکس در این ملک تعقیب نمی شود
شما می بینید که گرد د ، د ، د ، د را

تغییرند و امروز بایده در برابر قیمت خرید
(شوشتری - سه برابر دلی معلوم نیست
که مسئول تأخیر این کار که بوده و چرا
تعقیب نمیشود (صحیح است) راه قم و راه

قزوین باین کیفیت ساخته شد که در ظرف
یکسال از بین رفت معلوم نیست که چرا
مسئولین تعقیب نمی شوند

دکتر مصباح زاده - یک
میلیون تومان در بند عباس در دو ماه از
بین بردند سؤال کردیم جواب ندادند
میشود یعنی یک عده جمله ای که معلوم نیست
که با چه کسی مربوط هستند و مسئول

آن ها کیست و از کی حقوق می گیرند بعضی
اینکه یک انومیل دیده میشود یک مختصر
خاکی می یابند ، در حقیقت اینها خاکی بازی
می کنند ، جاده سازی نیست و در حقیقت

شمالی ۱۸۰ میلیون تومان مخارج این
راه سازی می کنید تمام بصرف نگاهداری
همین راهها می شود که یک دینار ارزش
ندارد (حاذقی - ۱۸۰ میلیون ریال)

ریال بلی ، البته بنده خیلی خوشوقت میشوم که
کلیه این در آمد را بصرف اسفالت برسانند
و از این کار خاکی بازی جلوگیری بکنند
ولی با تأسف باید اظهار کرد

قبل از این که این کار بشود من نبودم
دستگاه وزارت راه چه جور عمل می کند
حتی دو کمیسیون مطرح بود که شرکت
هو ختیف که یک شرکت آلمانی است

که در سال دو میلیون تومان هنوز که
راهی ساخته نشده حقوق می گیرد از
دولت برای چه این کار را می کنند ؟
موضوع چیست که من اطلاع ندارم شاید

موضوع فلسفی است که بنده اطلاع ندارم
ولی از این نگرانم وقتی که شانس خوب
بکنید این برنامه ۵ ساله را اختلاف در
ایران وقتی در دوره چهاردهم در کمیسیون

دارائی مطرح بود همگی بکار بنده اینجاشاید
هستند و در آن موقع بودند که بنده عرض
کردم که آقایان در آمد مرا ترتیبی تقسیم
کنند که لااقل هر استانی نسبت مساوی

برسد البته پیشنهاد نکردم نسبت بدرآمد
هر استان برای اینکه درآمد تهران بیش
از سایر جاهها بود پیشنهاد کردم که لااقل
به صورت تساوی نسبت به ما تقسیم بکنیم

و از این نگران نباشید که راه کرمان فرضا
اگر در آمدش کم بود کاری نمیشود اگر
بگذارند روی هم در چندین سال بالاخره این
راه را خواهیم ساخت آقای سعیدی معاون

وزارت راه که در آنجا حاضر بود قول داد
که این عمل را همینطور با نصف مساوات
می کنیم و انجام می دهیم ولی در کمیسیون
بوده اصلاً معاون وزارت راه گزارش داد

را تصویب بفرمایند و هر جور سانسگونی هم
لازم باشد معین بفرمایند .
نایب رئیس - به آقایان بفرمائید
تشریف بیاورند که میخواهیم رأی بگیریم
فقیه زاده - بنده پیشنهادی
تقدیم کردم .

نایب رئیس - حالا موقع نیست
عده برای رأی کافی شده رأی میگیریم
باینکه گزارش کمیسیون راه جزو دستور
قرار بگیرد آقایان موافقین قیام بفرمایند
(اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهادی از
آقای فقیه زاده رسیده است که فرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)
راست مجلس شورای ملی -
پیشنهاد میکنم که لایحه پنجساله راه سازی
فعلاً برای یک جلسه از دستور خارج شود
فقیه زاده .

نایب رئیس - آقای فقیه زاده بفرمائید
توضیح بدهید ولی خودتان حال را یادید
که جزو دستور باشد .
دکتر گیان - الان مجلس رأی داد که

گزارش جزو دستور باشد این دوری متناقض است
فقیه زاده - آقایان ملاحظه بفرمائید
این لایحه پنجساله راه سازی در تاریخ ۱۹۱۲
۲۹۱۲ طبع شده است و بین آقایان ما بماند
گان توزیع شده است که حالا هیچیک از

آقایان از این اوراق پیششان نیست که
مطالعه کرده باشند و امروز اینجا اظهار نظر
بکنند با اصل این لایحه بنده کاملاً موافق
ولی میل دارم که با مطالعه رأی داده باشیم

برای اینکه آقایان جزء بجز مطالعه
بکنند به بینند در حوزه انتخابیه شان کجا
را منظور کرده اند و کجا را هم که لازم
بوده منظور نکرده اند این را مطالعه کنند

و بعد با مطالعه رأی بدهند روی این اصل
بنده پیشنهاد کردم که طرح آن یک جلسه
تاخیر بقیند که آقایان با مطالعه اظهار نظر
بکنند حالا بسته بنظر آقایان است .

نایب رئیس - آقای ملک مدنی
مخالف هستید بفرمائید .
ملک مدنی - آقایان همه موافق
هستند که راه سازی و اسفالت راه ضرورت

دارد و از مسائلی است که مورد توجه عموم
آقایان نمایندگان است محل تردید نیست
متنهی در نحوه عملی که تاکنون شده ایراداتی
هست ایرادات در نحوه عمل گذشته موجب

این نمیشود که یک لایحه ای که کمیسیون تصویب
کرده و یک هدلی مسکوت بماند که از دو
جهت مورد توجه است یکی از جهت عمران
و آبادی و ساختمان راه و یکی هم از جهت

اینکه جماعتی کارگر در جادهها مشغول کار
میشوند باینجهت خروج از دستور این لایحه
که جناب آقای فقیه زاده پیشنهاد دادند
برای این بود که مطالعات بیشتری شود

که بتوانیم نظریات خودمان را با مطالعه
اظهار کنیم بنده میگویم معلوم هم نیست
که در این لایحه چه چیزها در نظر گرفته شده
است و اینها را با مطالعه خواهیم دید

مخالفان را با مطالعه خواهیم دید

که شور در خود این لایحه امروز تمام شود
و از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد وقت
برای مطالعه و اظهار نظر دارید و هر نظر
اصلاحی باشد ضمن پیشنهادات ممکن است
مورد توجه واقع شود این است که بنده

مخالفم که از دستور خارج شود و اعتقاد این
است که یکی از لایحه بیار مفید است و
باید ترتیبی بدهیم که این لایحه تصویب
شود و پس از تصویب این لایحه وزیر راه
مشغول شود و این راههای خاکی که امروز
در هیچ کجای دنیا معمول نیست از بین برود

همین عراق که پشت کوش کشور ما است
همین بین النهرین تمام جادهها شان را اسفالت
کرده اند این جادههای خاکی جز ضرر و
زیان چیز دیگری ندارد جناب آقای وزیر
راه همانطوریکه فرمودند وقتیکه راه سازی

اسفالت شد مناصه گذاشته میشود که
خوشبختانه آقای وزیر راه هم اصلاً مورد
اعتقاد هستند و صلاحیت دارند در اینکارها
این است که بنده از آقای فقیه زاده خواهش
میکم پس بگیرند پیشنهادشان را که این
لایحه امروز جزو دستور باشد .

فقیه زاده - با توضیحاتی که آقای
ملک مدنی فرمودند پس میگیریم .
نایب رئیس - فوریت ماده واحده
مطرح است آقای مهدی ارباب مخالف
هستید بفرمائید .

مهدی ارباب - لایحه را که
روی کاغذ نوشته اند و به مجلس آوردند
کتر ایندرجه مفید بوده است مخالفت
بنده با طرز اجرا است که در خیلی از این
عواملی که در وزارت راه وجود دارند در این

قسمت هم تبیض کامل خواهد شد جناب
آقای بوشهری مستغنی از تشریح و توضیح
هستند آقای که بهم انشاء الله اجازه میفرمائید
که آقای وزیر راه توجه بفرمائید جناب آقای
بوشهری در رأس هر کاری قرار بگیرند

همیشه به حسن اجرای آن کار علاقمندند
نکته این جاست که دولتها ثابت نیستند
و معلوم نیست که این لایحه و این قانون
با چه دستی اجرا خواهد شد (امینی دست
خود آقای بوشهری) دودوره است که آنچه
فریاد میکنم استناد میکنم توجه کنید

که بلوچستان یکی از مناطق مهم کشور
ایران است مثل اینکه چون ندیده اند توجه
نمیکند که کجا است خود بنده در تعطیل
نوروز سفرתי کردم به بلوچستان و باتاری
که از دورداشتم و در سابق وضع آنجا را

مشاهده کرده بودم هزار درجه مرا بیشتر
متأثر کرد گذشته از اینکه چاه بهاریکی از
بنادر دریائی است که در هیچ قسمت از مرزهای
دریائی ایران شیب آن وجود ندارد و بدون
اینکه در خیلی واقع شده باشد با تمام

اقیانوسها مربوط است وصل بجاه چهار

مخالفان را با مطالعه خواهیم دید

مخالفان را با مطالعه خواهیم دید

مخالفان را با مطالعه خواهیم دید

اراضی وجود دارد که گندم نهمی صدیقه
تخم حاصل میدهد درخت پنبه هفت ساله
است که مثل درخت مویز چندین
ساله میزند بالای او ریشه او را میچینند
زمینهای دشتیاری وصل بچهار ساله
کمتر از زمینهای مصر نیست (شوشتری-
مخصوصاً برای کتانوجو) مخصوصاً برای
کتانوجو هر نوع محصولیکه فکر میکنند
در بلوچستان می توان بدست آورد و
آبادی هائی که در طرف راه قرار گرفته
از حیث استعداد هراتی کمتر در نقاط
این کشور نظیرش وجود دارد و بطوری
که اخیراً متخصصین نفت تشخیص داده اند
منبع نفت درجه دودنیا در اراضی بلوچستان
است (شوشتری- این را بروز نهمی یک
زحمی است) من میدانم صدساله چه
سیاستی در سکار بوده است که این نقطه
زرخیز ایران فراموش شده است حکومت
ها دولتها هیچکدام توجه نکرده اند دستگاه
های مرکزی حلقه ای بسمان آنها
بروز ندادند حالا هم میدانم چه سرفی است
که هنوز هم توجه نیشود و هنوز هم
همان سیاست تقبی می شود آقای دکتر
کاسمی نمی می گنم اجازه بفرمائید آقای
بوشهری توجه بکنند من کمک آقای رئیس
می گنم (زنک رئیس) وزارت راه بودجه
هائی را که در راه چاه بهار صرف کرده
است هشتاد درصد او بکلی از بین رفته است
خود دیده یک پل را آب برده که باور بفرمائید
پنج سیر بمان در این پل مصرف نشده بود
نه اینکه پل این پل را خراب کرده باشد
آب قنات پل را برده است نزدیک ابراهیم
و متخصصین راه را هم بردو تاشا کردند
اگر یک وقتی یک رئیس راه سالم و درستی
مأمور شد این کیانی هائی که توی وزارت
راه مثل زنجیر بهم بافته شده اند نگذاشتند
او بماند و باز تشکیلاتی دارند که نگذاشتند
آدم درستکار در آن باقی بماند در آنجا
انجام وظیفه کند - بنده هر ایشم مربوط به
تشکیلات وزارت راه و عناصری است که
در آنجا انجام وظیفه میکنند الا آقای
وزیر راه کمال ارادت و اخلاص و اطمینان و
اعتدال را دارم نه تنها بلکه اکثر آقایان
داوند (صحیح است) خلاصه در این بر نامه باز اسم
راه چاه بهار زاهدان در ردیف آخر نوشته
شده و حالا بوی تبیض از آن استنشام میشود
و از قیافه اش هم مشهود است که راهش
ساخته نهمه و شوایکه قرار نظارت با شرکت
پوختیف گذاشته اند من شرکت پوختیف
را نمی شناسم ولی تصور میکنم کار خوبی
بر شده است در وزارت راه با یک چنین دستگاهی
با بیستیم کامپا کس ناظر ساختن راهها
می تواند مینظور راهها خراب و از بین میرود
بنده بهم خود تأیید می کنم این عمل

وزارت راه (امینی - بشرطی که - الی
سه چهار میلیون بهشان نهند) مشروط بر
اینکه زودتر شروع بشود و توجهی هم
بلوچستان ایران بشود میگویم بلوچستان
ایران تا بحال مثل اینکه بلوچستان ایران
نبوده است من صریحاً میگویم بلوچستان
ایران ، بلوچستان ایران ، بلوچستان
ایران ، در تنک سرحه در بین راه که
راهسازی و کوه پری شده است دوسال است
که باید دوپل ساخته شود تا آن راه دایر
بشود وزارت راه از ساختن دوپل برای آن
راه خودداری کرده است و اسامه هم خود دیدیم
که کامیون یک بدبختی را در تنک رود خانه
تنک سرحه آب برده بود و صاحب الان
گرسنه از خاش هر روز تنگراف می کند
من بیشتر درین باره صحبت نمی کنم و از جناب
آقای وزیر راه استعلام میکنم این قسمت
را توجه بکنند که هر جای مملکت خراب
است بیشتر با آنجا توجه بشود مملکت ایران
تشکیل نشده از تهران و جمعیت آنهم از
یک عده کارگر تشکیل نشده رهیت هم
حق حیات دارد، زارع هم حق حیات دارد
کاسب هم حق حیات دارد توجهی هم باین
گونه طبقات مردم بفرمائید و باز استعلام
می کنم برای رضای خدا نگذارید بیشتر
یک قطعه وسیع ایران خراب و ویران
باقی بماند

و شماره است و ردیف هم آقای ارباب مطلقاً
تأثیر ندارد این روی احتیاجات و تشغیب
مأمورین صلاحیتدار وزارت راه است و من
تصور می کردم جناب عالی موافقت خواهید
فرمود و بعد از اینهم اعتقادش بنده این
است سابقه البته فرق میکند که در این جا
هر وقت حرف میزنیم از تمام ایران حرف
بزنیم و گفتگوی خاصی نکنیم
و استعلام می کنم که جناب عالی هم مخالفان
را پس بگیریم و یک اجتهاد هم دنبال فرایض
دارم چون قطع دارم که آقایان همه رای
میدهند برای اینکه همه ذینفع در این
قضیه هستیم و مریوط بکار هم است و استعلامی
من از آقایان اینست که در موقع طرح
ماده واحده اگر پیشنهاداتی بود چون
در کمیسیون بودیم بر خوردیم بموانعی و
آقای وزیر راه توضیحاتی دادند و اگر
پیشنهاداتی برسد که کجا چه جور بشود
این کار تمام نمی شود و هیچ کاری هم انجام
نمی شود استعلامی کنم که آقایان زودتر
رای بدهند که این کار تمام شود
مهدی ارباب - بنده خیال کردم
که در اطراف ماده واحده باید صحبت
کرد در صورت مخالفتی ندارم بویس میگویم
ملک مدنی - فوریت ندارد
نایب رئیس - یک فوریت تقاضا شده
برای اینکه دیگر برنگردد به کمیسیون
ملک مدنی - اصلاً لایحه مالی است
و خبر کمیسیون راه و کمیسیون بودجه باید
در مجلس مطرح شود
نایب رئیس - لایحه مالی نیست از
کمیسیون راه آمده
ملک مدنی - چون کمیسیون بودجه
تصویب کرده است روی همان باید رای
گرفت سابقه دارد روی سابقه عمل بفرمائید
نایب رئیس - رای می گیریم...
اسلامی - برخلاف است نماینده
وزارت دارائی نیست لایحه مالی است
نایب رئیس - آقای وزیر راه هستند
لایحه مالی نیست برنامه راهسازی است رای
می گیریم فوریت ماده واحده آقایان موافقتین
قیام فرمائید (اگر برخواستند) تصویب شد
اصل ماده واحده مطرح است آقای نور
الدین امامی مخالفند بفرمائید
نورالدین امامی - عرض کنم
که بنده ملت مخالفم باین لایحه (جناب
آقای امیرها بون استعلامی کنم توجه بفرمائید)
با این عبارات و شهرها و اسامی و این
برنامه ای که در این صفحه کافه نوشته
شده نیست بنده خودم در کمیسیون بودجه
بخواندم این پول دور ریختن و حرام کردن
آن است گفتند یک شرکتی آمده است ما
حرفی نداریم اول شرکت را تشکیل
بدهید شرکت پوختیف درست نماند ولی
قسم حضرت عباس بخورید که از یک تومان
هفت ریالی را با بیزدند و الا اقل سربالشی

مصرف شود هر چه می فرمائید بفرمائید ولی
فایده اش چیست که یک چنین لایحه باین
مرض و طوبی را آوردید بر فرض تصویب
هم کردید شما که سفردابوی الرحمن می
گیرید میروید آنوقت ما با هم گرفتار دزد
ها و قطاع الطریقها می شویم فایده اش
چيست .
نایب رئیس - آقای وزیر راه .
وزیر راه (آقای بوشهری) - جناب
آقای نورالدین امامی سؤال فرمودند که
چطور رده است از سوم شهریور باینطرف
جاهای اسفالتی که ما داریم اینطور هر روز
خراب می شود بنده خودم عرض کردم که
متأسفانه بدون مطالعه این اسفالتکاریها
انجام شده است اسفالت اگر زیر سازی
نداشته باشد وزیر سازی آن درست نباشد
هر قدر هم اسفالت آن خراب باشد بعد از
مدتی نشست میکند بملازمه خواستند انبیا پول
کم جاده زیاد اسفالت بکنند اینهم هلی
بی نتیجه است مطابق حسابی که شده برای
جاده صحیح اسفالت هر کیلومتر ۵۰ تا
۶۵ هزار تومان خرج دارد اگر اینطور می
خواستیم اسفالت کنیم جاده حسابی داشته
باشیم میبایستی با مطالعه انجام شود اما برای
اینکه در آتی این نظر تأمین خود همین عملی
که شده و با شرکت پوختیف کثرت امضا
شده و حاضر بکار شده و نظارت دقیق می
کند در ساختن جاده های اساسی که وزارت
راه انجام میدهد و امیدوار هستم از این بیمه
اگر جاده اسفالتی بنشود ساخته شود دروی
اصول علمی باشد و آقایان اطمینان
و اعتماد داشته باشند اما راجع بوضعیت
خرابی ادارات که آنرا جناب عالی همه آقایان
مسبق هستی و وضعیت ادارات ما مستح
یک اصلاحات کلی است که بوقوع خودش
امیدوار هستیم انجام شود .
نایب رئیس - آقای اسلامی موافق
هستید بفرمائید .
اسلامی - بنده آقای وزیر راه عقیده
ام این است که اگر وزارت راه فعلاً
دستگاه تعمیرات و نگاهداری راهها را که
یک عنوان بسیار مهمی است در وزارت راه
برای مصرف ۲۷ میلیون تومان بودجه تعطیل
بکنند هیچ تأثیری در وضع فعلی کشور
نخواهد کرد برای اینکه الان ۲۷ میلیون
تومان اعتبار وزارت راه است ما در این
صفت از بعد از شهریور هیچ ندیده ایم که
راه تازه ای احداث شده باشد و بنابراین
همه این بودجه مصرف نگاهداری شده
نگاهداری هم منبایش این است که آنچه
بوده از بهماز شهریور همانطور و فلان مسفوظ
باشد ولی برعکس تمام راهها خراب شده و
نگاهداری اساساً صورت خارجی ندارد بنده
این جا سؤال میکنم از این ۲۷ میلیون تومان
گویا ۵ میلیون تومان بودجه پرسنلی ۲۲
ملیون تومان خرج ده استان با تهران است
که برای خرج نگاهداری است اینطور

است آقای وزیر راه (وزیر راه - صحیح
است) پس هراتانی در سال دوم بیون تومان
بایستی خرج نگاهداری راهش شده باشد
بنده از نمایندگان آنرا باینجا بیاورم تا بنده گان
خراسان سؤال میکنم که شما البته در این سال
گذشته به حوزه انتهایی خودتان تشریف
برده اید آیا دوم بیون تومان در حوزه
انتهایی شما خرج نگاهداری شده است یا
خیر (مکرم - نشده) بنده اطمینان دارم
که صد هزار تومان هم نشده این راهها ای که
الان بسواحل بحر خزر میروند راه رشت راه
چالوس ، راه فیروز کوه اصلادار از بین
میروند یعنی از بین رفته (صحیح است) بنده
نمی دانم اما این جاده جاده اصلی نیست
(مصدق علی مسعودی - جاده اصلی را اصلاً
نگذاشته اند جاده دماوند را در اینصورت
نگذاشته اند این لایحه باید برگردد به
کمیسیون) جریان کار وزارت راه که اینطور
است اطمینان داشته باشید که باین لایحه
با این ارقامی که اینجا ذکر شده به چه جا
فریب این تظاهر را نمی خوریم البته مربوط
بجناب عالی نیست مربوط سابق است شما
هم باید تصدیق کنید که وزارت راه بهیچ
وجه توجه ندارد بنده مکرر این جا بیان
کردم موضوع رسیدگی بدخل و خرج مملکت
و بودجه مملکتی است (صحیح است) بودجه
مملکت را در سال بر بست در اختیار دولتها
میگذاریم بدون اینکه کوچکترین کنترلی
در خرجش بکنیم (صدر میر حسینی -
دیوان محاسبات را تقویت کنید اختیار پیش
نمی دهید) دیوان محاسبات ۱۶ سال است
که رسیدگی نکرده اینجا مطابق قانون
اساسی وظیفه خطیری که برعهده نمایندگان
ملت است رسیدگی بدخل و خرج مملکت
است چه کار بدیوان محاسبات دارید آقایان
وظیفه خودتان را اجرا بکنند شماره های یک
دوازدهم تصویب میکنند نه حق پیشنهاد
دارید نه حق صحبت در دست می دهید بدولت
(آزاد - به یک دوازدهم رای ندهید)
بنده فقط برای پرداخت حقوق کارمندان
رای می دهم (آزاد - آن هم نشد)
رای بنیاد مستتر و غیر مستتر نمی دهم
باستثنای بیمارستان دو کمیسیون بودجه هم
این صحبت شده اند الان شما از این ۲۷
میلیون تومان در ماه دوم بیون و بنام صد هزار
تومان می دهید بوزارت راه چه کاری
کنند چه کاری کرده اند؟ بکار رسیدگی
کرده اند؟ کدام جاده را ساخته اند؟ کدام
جاده را تسطیح کرده اند؟ این ۲۷ میلیون
تومان هر سال در بودجه تصویب می شود و
هر ماه بحساب این ۲۷ میلیون تومان (مصدق
ذوالفقاری - بگذردی بلندتر بفرمائید)
از اینهم بلندتر (خنده نمایندگان) دوم بیون
و بنام صد هزار تومان (دکتر مصباح زاده -
آقا نمی شنویم) من نمی دانم حرف کی را
قبول کنم استعلام می نمایم این یک مطالب
مهی است و همیشه که کار دخل و خرج

مملکت بمان می آید آقایان با مشغول صحبت
هستند یا بالاخره بکارهای می دهند و می گذارند
این مسئله مهم است بنده عرض می کنم شما
در فروردین وارد بیست و هشت میلیون تومان
بقرار ماهی دوم بیون و بنام صد هزار تومان
در زمان همین آقای وزیر راه مرحمت فرمودید
بوزارت راه چه کار کرده اند؟ در ماه یک
دوازدهم تصویب می شود یعنی یک دوازدهم
۲۷ میلیون تومان را داده اید چه کار کرده
اند حالا می خواهید یک جاده بسازید (فرهودی -
پنج ساله) مطالب دیگر در آن برنامه هفت
ساله گذاشتی که آمده بودند مبلغی برای
راهسازی تعیین تصویب کردند دو سال
از آن گذشته یک ارقام بسیار مهمی هم خرج
کرده اند کدام گشتی زاری گشتی گذاشته اند
یک پولی در وزارت راه خرج میشود یک
پولی هم در سازمان برنامه خرج میشود
این دوساله چه کرده اند؟ که ۵ سال را
هم تصویب بکنیم اینکه بنده پیشنهاد کردم
که اگر جناب عالی راهسازی را تعطیل بکنید
اداره نگاهداری راه راه تعطیل بکنید
علا که تعطیل هستند فقط پنج میلیون
تومان در سال بگیرد برای پرداخت حقوق
این کارمندان که نمیشود بیرونشان کرد
۲۲ میلیون تومان در سال صرفه جوئی می شود
و بهیچ جایی هم ضرر نمی خورد
نایب رئیس - آقای اسلامی وقتتان
تمام شده است
اسلامی - بنده یک ربع وقت
صحبت دارم
نایب رئیس - شما موافق هستید
بنوان مخالف که نباید صحبت کنید
اسلامی - یک مطلب دیگری هم
بنده شنیدم و بحقیقت هم مقرون است و در
آینده هم معلوم خواهد شد حالام آقای
وزیر راه می آید نه تنها ایشان بلکه تمام
وزراء مشغول می آیند اینجا و میگویند
وزارت راه خیلی خراب بود کارمندان
فالباً بدبوند نیشد کار کرد چکار بکنیم
همه اینها را هم تصدیق می کنیم الان ملاحظه
خواهید فرمود که ایشان هم همین فرمایشات
را خواهند نمود من اطمینان دارم که از
این ۲۷ میلیون تومان دوم بیون تومان از
قرار صدی پنج میدهند بشرکت پوختیف
که انتشاءش این شرکت هم فرودا سهند را
می فرودا بدولت ایستادن عرض کنم که دو
میلیون میدهند باین شرکت که در این کارها
نظارت بکنند پس شرکت پوختیف بیاید
جای وزارت راه و وزارت راه که این تشکیلات
را درست کرده متعجب شود اگر اطمینان به
کارها و تشکیلات دستگاه خودتان ندارند
خوب است که این دستگاه متعجب شود و الا
سالی ۵ میلیون بودجه پرسنلی نهدید
و اگر اطمینان دارید پس این جنایت
شرکت چیست می گویند بنده شنیده ام
یک اشخاصی در این شرکت سهم و سهامی
دارند مثل سایر کنتراتیها و مقاطعه

کاران و برای خاطر آنها اینکار را کرده اند
جناب آقای شوشتری شرکت پوختیف
اگر جناب عالی اطلاع ندارید بنده عرض
میکم که این شرکت هم برای راهها
دو نقشه تهیه کرده که اگر مقاطعه
کارانی که مورد نظر است برنده شوند
این تومانی پنج ریال فرق داشته باشد اگر
مقاطعه کاران دیگری برنده شدند یک
نقشه ای بآنها خواهند داد که تومانی پنج
ریال ضرر بکنند و بروندی کارها اینرا
بنده مثل روز روشن می بینم و معلوم
خواهد شد (صفائی - در دولت جناب
آقای دکتر مصدق مگر این کارها اتفاق
می افتد؟) آقای دکتر مصدق آنجا نشسته
اند مشغول کارنت هستند از وضع راه
چه اطلاعی دارند مطلب دیگری که بنده
از حضور آقایان وزراء می خواهم استفاده
بکنم قبل از اینکه آقایان اینجا تشریف
بیاورند بیان کردم موضوع دعوای است
که در مازندران شده گویا چند نفر مقتول
و عده ای هم مسموم شدند بنده خبر درستی
ندارم در بر زرم از وزارت کشور نماینده ای
خواستند آقای وزیر کشور کسی را نفرستاده
اند اوضاع آنجا خیلی بد است مأمورین
سلط بر اوضاع نیستند بایستی هیئتی از
اینجا بروند که در تقسیم بندی آب نظارت
بکنند و نماینده دولت در آنجا نظارت
داشته باشد و راجع باین لایحه بنده پیشنهادم
کرده ام که کمیسیون برود و روی آن بیشتر
بحث بشود
نایب رئیس - دو سه ققره پیشنهاد
کفایت مذاکرات رسیده است قرائت
می شود
(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم بعد از یک نفر مخالف
موافق مذاکره کافی است
ناظر زاده (منشی) - در همین
زمینه پیشنهادی از آقای مهدی ارباب
رسیده است
نایب رئیس - آقای کشاورز صدر
کشاورز صدر - برای مقدمه
اینکه مذاکره کافی است ناچارم عرض
آقایان برسانم مثل اینکه بعضی از دوستان
و رفقای عزیز باین لایحه و جزئیاتش توجه
کامل نفرموده اند این لایحه آقای اسلامی
یک لایحه ای نیست که برایش یک بودجه
خاصی قائل بشویم اینرا در کمیسیون راه
توضیحات کافی دادند از برنامه هفت ساله
هر چه می توانند کمک می کنند و هر چه
کتر داشته باشند از بودجه راه سازی
وزارت راه کمک میکنند (مصدق علی
مسعودی - این جا ایراد گذاشته اند
و دماوند را نگذاشته اند) چرا نیست در
ماده تصریح شده است و سایر راهها و
بلکنکه ای این جا هست و آقایان خوب
است این را توجه بفرمائید ما هر سال مبالغ

کاران و برای خاطر آنها اینکار را کرده اند
جناب آقای شوشتری شرکت پوختیف
اگر جناب عالی اطلاع ندارید بنده عرض
میکم که این شرکت هم برای راهها
دو نقشه تهیه کرده که اگر مقاطعه
کارانی که مورد نظر است برنده شوند
این تومانی پنج ریال فرق داشته باشد اگر
مقاطعه کاران دیگری برنده شدند یک
نقشه ای بآنها خواهند داد که تومانی پنج
ریال ضرر بکنند و بروندی کارها اینرا
بنده مثل روز روشن می بینم و معلوم
خواهد شد (صفائی - در دولت جناب
آقای دکتر مصدق مگر این کارها اتفاق
می افتد؟) آقای دکتر مصدق آنجا نشسته
اند مشغول کارنت هستند از وضع راه
چه اطلاعی دارند مطلب دیگری که بنده
از حضور آقایان وزراء می خواهم استفاده
بکنم قبل از اینکه آقایان اینجا تشریف
بیاورند بیان کردم موضوع دعوای است
که در مازندران شده گویا چند نفر مقتول
و عده ای هم مسموم شدند بنده خبر درستی
ندارم در بر زرم از وزارت کشور نماینده ای
خواستند آقای وزیر کشور کسی را نفرستاده
اند اوضاع آنجا خیلی بد است مأمورین
سلط بر اوضاع نیستند بایستی هیئتی از
اینجا بروند که در تقسیم بندی آب نظارت
بکنند و نماینده دولت در آنجا نظارت
داشته باشد و راجع باین لایحه بنده پیشنهادم
کرده ام که کمیسیون برود و روی آن بیشتر
بحث بشود
نایب رئیس - دو سه ققره پیشنهاد
کفایت مذاکرات رسیده است قرائت
می شود
(پیشنهاد بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد میکنم بعد از یک نفر مخالف
موافق مذاکره کافی است
ناظر زاده (منشی) - در همین
زمینه پیشنهادی از آقای مهدی ارباب
رسیده است
نایب رئیس - آقای کشاورز صدر
کشاورز صدر - برای مقدمه
اینکه مذاکره کافی است ناچارم عرض
آقایان برسانم مثل اینکه بعضی از دوستان
و رفقای عزیز باین لایحه و جزئیاتش توجه
کامل نفرموده اند این لایحه آقای اسلامی
یک لایحه ای نیست که برایش یک بودجه
خاصی قائل بشویم اینرا در کمیسیون راه
توضیحات کافی دادند از برنامه هفت ساله
هر چه می توانند کمک می کنند و هر چه
کتر داشته باشند از بودجه راه سازی
وزارت راه کمک میکنند (مصدق علی
مسعودی - این جا ایراد گذاشته اند
و دماوند را نگذاشته اند) چرا نیست در
ماده تصریح شده است و سایر راهها و
بلکنکه ای این جا هست و آقایان خوب
است این را توجه بفرمائید ما هر سال مبالغ

هنگفت زیادی برای وزارت راه اعتبار راهسازی و تعمیر اسفالت قائل میشدم این یا صرفه جویی میشد یا بصارف فخر ضروری و فخر لازم میرسد اما آدمیم گفتم مجلس شورای ملی با نظر خودش يك برنامه ای تهیه کنند که دست وزیر راه دولت آنها کوتاه بشود از اینکه بتوانند روی نظر خودشان کار بکنند و باید نظر مجلس را اجرا کنند ما در کمیسیون راه اینرا تصویب کردیم با توضیحاتی که آقای شریف امامی داد ما خیال کردیم که مجلس اینرا حسن استقبال می کند که اختیار دست خودش باشد و دست دولت نباشد که اگر يك وزیر غیر منصفی بود تمییز نکنند این راه تمییز را می آیند و راجع بدانند هم که آقایان فرمودند الان هم ممکن است که بفراهمند و ایشان هم قبول بکنند لذا استدعای بنده از حضور آقایان اینست که از دادن پیشنهاد صرف نظر فرمایند و دیگر هم در اطرافش بحث نشود این برای مملکت يك موضوع حیاتی است و آقایان موافقت کنند که وزارت راه با دستور مجلس و با برنامه مصوب مجلس کار کنند نه اینکه هر مهندس هر کاری دلش خواست بکند بنظر بنده این لایحه بفتح مملکت و مردم است.

بسی شده یا متصدیان يك کاری کارهای فاسدی کرده اند چنانچه آقای اسلامی در اینجا تشریح فرمودند این دلیل نیشود که امروز از این کار جلوگیری بکنیم مازلا در مقام قانونگذاری هستیم امروز باید این قانون را تصویب کرد برای اینکه این قانون خوب اجرا بشود مراقبت بکنیم هر قانون هر قدر هم خوب باشد در عمل اگر خوب اجرا نکنند خوب نمی شود و ما حالا نباید ترسیم که شاید اینهم مثل گذشته بد بشود بدینجهت بنده خواستم مراض خودم را بطور اختصار حضور آقایان عرض بکنم و با کفایت مذاکرات هم مخالف نیستم استدعا میکنم آقایان امروز باین لایحه رای بدهند که يك کار سودمندی بگذرد هیچگونه اصلاحی در مملکت نیست که محتاج راه نباشد اقتصادیات کشاورزی امنیت هم احتیاج به راه دارد و راه هم که تا نقشه و پروژه صحیحی نداشته باشد درست نخواهد شد

صفائی - ایشان که مخالف نبودند صریحاً اظهار کردند که موافقتند **نایب رئیس** - آقای صفائی مخالف هستید؟ **صفائی** - (بله) بفرمائید **حاذقی** - دو نفر که نمیشود بتوان مخالف صحبت کنند **صفائی** - مخالفان بنده با کفایت مذاکرات از این لحاظ است که واقفاً شکل عجیبی دیده بر نامه پنج ساله راهسازی ایران را میخواهم با قید فوریت در مجلس مطرح کنیم بعد از آنکه با فوریت مطرح کردیم و جزو دستور گذاشتیم يك موافق و يك مخالف هم که صحبت کرد میکوئیم مذاکرات کافی است برای يك برنامه پنج ساله ملاحظه فرمائید ما گاهی از سوراخ سوزن بیرون میرویم گاهی از دروازه بیرون نمیرویم میکوئیم برای يك برنامه پنج ساله راهسازی دو نفر حق مذاکره ندارند آخر آقای صفائی یعنی مجلس شورای ملی یعنی چه؟ اصل لایحه در دستور نبوده طرحی تهیه شد که جزو دستور گذاشت شود با قید فوریت بعد هم که میخواهم مذاکره کنیم جناب آقای کشاورز صدو پیشنهاد کفایت مذاکرات را میدهند معنائش اینست که مجلس شورای ملی اصلاً در اصول و قوانین و مقررات نباید مطالعه بکند ملاحظه فرمائید این بیانات درست شبیه بیانات جناب آقای آرزوی که برنامه شان مطرح بود فرمودند که مخالف موافق دور برنامه بحث نکنند اینجا تذکر ندهند من در کاخ آبیض نشستم ام تشریف میاورند در آنجا مطالب را بگویند و بگذارند عمل بکنیم مذاکره لازم نیست ولی همین جناب آقای نخست وزیر الان در منزل خودشان نشسته اند و در منزل آقای نخست وزیر قفل است اگر کسی بخواهد برود آنجا قبلاً تفتیش میکنند او را...

کسی حرفش را بزند روزنامه هارا تعطیل میکنند روزنامه طلوع را می بندند می گیرند چون مخالف جناب آقای دستکتر مصدق است تهدیدش میکنند همین عملی را می کنند که دولت های سابق همین آقای دکتر فاطمی می نوشت و فریاد می زد من نمی گویم این حرف صحیح است بنده نمی گویم این مطلب درست است بنده عرض می کنم که روزنامه ها نوشته اند که مدیر روزنامه طلوع را بعنوان اینکه مخالف دولت است تهدید میکنند بکنند چنین دولتی که همیشه نسبت باین قبیل قضایا ایراد داشته من نمی گویم این قضیه صحیح است انشاء الله صحیح نباشد ولی آقایان مجال نمی دهند بیک روزنامه ای حرفش را بزنند فوراً تکفیر می کنند بدمی گویند میکویند که جناب تککاران حاضر با اصلاحات نیستند کدام اصلاحات را شما کردید که مخالفت نمودیم **نایب رئیس** - رای گرفته می شود **کفایت مذاکرات** (چند نفر از نمایندگان - عده کافی نیست) **ملک مدنی** - پیشنهاد کفایت مذاکرات را پس بگیرد بگذارد بفرشان رابزنند **وزیر راه** - اجازه فرمائید **نایب رئیس** - اعلام رای شده نمی شود **وزیر راه** - اگر آقایان احتیاج دارند که بیشتر در اطراف آن صحبت بشود بنده موافق آقایان هر مطلبی دارند بفرمائید توضیح داده شود **نایب رئیس** - مجال صحبت هست در موقع طرح پیشنهادات صحبت فرمائید **دکتر طباطبائی** - آقای وزیر راه توضیح بدهند آنجا هائیکه اسش در این لایحه قید نشده تکلیفشان چه می شود **کشاورز صدر** - برای اینکه آقایان بیشتر حرف بزنند بنده پیشنهادم را پس گرفته ام **نایب رئیس** - آقای فرهودی بفرمائید **اسلامی** - بنده پیشنهادی کرده ام که آن مقدم است **فرهودی** - عرض کنم که کلمه حق براد بها الباطل مدتی البته قبل از این دولت در کمیسیونهای اداری در کمیسیون های فنی نشسته اند مذاکره کرده اند پیشنهاداتی رد و بدل کرده اند نهی يك لقه چهل میلیون تومانی را دیده اند این لقه را به مجلس آورده اند و در موقی که کمیسیونها گرفتار مسائل دیگری بوده اند مجلس سرگرم يك مسائل مهمی بود و غفلت داشت از اینکه در کمیسیونها چه می گذرد در گوشه کنار يك چیزی

رابطه تصویب يك کمیسویی رسانده اند در وقتیکه ما انتظار داریم آن گرفتاری ها و آن مسائل مهم که ما بطاظر آن تمام حواسمان را متوجه آن نموده ایم غفلتاً آمده اند این را انداخته اند وسط آنچه که بنده از خارج شنیده ام قرار و مدار پرداخت این ۴۰ میلیون تومان بچندهرکت داده شده است (صحیح است) **کشاورز صدر** - اسم ببرید **فرهودی** - می خواهند با رای نمایندگان مجلس این عمل نا مشروع را ادامه بدهند بنا بر این نمایندگان بیدار نمایند گانی که می دانند هر صد دینار پول از این چهل میلیون تومان گوشواره گوش پستی بوده است (صحیح است) نایبستی که بایک نشست و برخاست این پول را به بعد (صحیح است) احسن است این پول اسش اینست که از عایدات نفت است عایدات نفت از کجا است؟ از خوزستان است آن وقت اسمی از خوزستان در این لایحه نیست چرا؟ برای اینکه آنجا جلو چشم است نمی شود کاری کرد بنا بر این برنامه راهسازی را برده اند در کوههای

دور دست که بعدیایند بگویند يك تونل ساخته ایم که ۱۰ میلیون تومان خرجش شده اما اگر هر جلگه بپایند صد هزار تومان خرج بکنند بچشم مشاهده می شود که کار شده یا نشده دلیلش هم اینست که راه اهواز به خرمشهر که دو سال است در این مجلس مذاکره می شود جرأت نکرده اند دست بزنند چرا برای اینکه اگر بگویند در کوههای ایوان دره فلان تونل را کشیدیم توی کوههای آذربایجان توی کوههای اطراف فارس آنجا کنترل مشکل است خبر می آورند که تونل کشیدیم ۵۰ میلیون تومان خبر می آورند از این چهل میلیون تومان فلان کار پیل ساختیم ۱۰ میلیون تومان فلان کار کردیم ۱۰۰ میلیون تومان آنوقت پول ها هم همینطور داده می شود آقایان بنده وجداناً عرض می کنم حاضر نیستم از این دقیقه به بعد به اینجور لوايح رای بدهم و اگر بنا شود این طور لوايح مطرح شود و الله استغافه دادن و رفتن بغانه بهتر از این و کالت است و ترجیح دارد (صحیح است) **اسلامی** - بنده پیشنهادی داده ام **نایب رئیس** - آقای وزیر راه - این راه آسفالت می شود؟ **فرهودی** - آن راه ساخته شده است می خواهید راه ساخته شده را به حساب چهل میلیون تومان بگذارید **وزیر راه** - این راه آسفالت می شود؟

فرهودی - این راه آسفالت شده متفقین آسفالت کردند و شما نتوانستید نخواستید نگاه دارید **وزیر راه** - راه دیگر راه فارس است که آن هم بخوزستان می رود از راه بهمان جزو این برنامه است خوب بود که نماینده محترم این لایحه را مطالعه می فرمودند و يك قدری با بصابت کتری می فرمودند **محمد علی مسعودی** - راه دماوند را توضیح نفرمودید **وزیر راه** - در موقش عرض می کنم **اسلامی** - بنده پیشنهادی داده ام مقدم است **نایب رئیس** - **ختم جلسه بعنوان تنفس** **نایب رئیس** - پیشنهاد تنفس رسیده ۱۰ دقیقه تنفس داده می شود (جلسه ۱۰ دقیقه بعد از ظهر بعنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردید) **نایب رئیس** - مجلس شورای ملی - **جواد گنجی**

قوانین

شماره ۷۴۱۶
وزارت جنگ

فرمان همانی راجع بقانون مربوط با اجازه تمدید حکومت نظامی برای مدت دو ماه در هفت محل از منطقه خوزستان و قانون مزبور که بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده است ذیلا ابلاغ می گردد .
باتأییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاه ایران
محل صحه مبارک ملو کانه

نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم

ماده اول - لایحه قانونی مربوط با اجازه تمدید حکومت نظامی برای مدت دو ماه در هفت محل از منطقه خوزستان که بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است به موقع اجرا گذاشته شود
ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند .

بتاریخ هجدهم خرداد ماه ۱۳۲۰
لایحه قانونی مربوط با اجازه تمدید حکومت نظامی برای

ملت دو ماه در هفت محل از منطقه خوزستان

ماده واحده - بدوات اجازه داده میشود که مقررات قانون حکومت نظامی هفت محل از منطقه خوزستان مصوبه در جلسه شب یکشنبه ۲۵ فروردین ماه ۱۳۲۰ را حداکثر برای مدت دو ماه تا صبح پنجم مرداد ماه ۱۳۲۰ تمدید نماید .

لایحه قانونی مندرج در فوق در جلسه روز دوشنبه سیزدهم خرداد ماه ۱۳۲۰ بتصویب مجلس سنا رسیده .

رئیس مجلس سنا سید حسن تقی زاده اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست وزیر است .

نخست وزیر ۴۱۸۲ م
شماره ۷۲۹۰
وزارت دارائی

فرمان همایونی راجع با اجرای قانون مربوط با اعتبار سی میلیون ریال برای مبارزه با انواع ملخ و قانون مزبور که به تصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده است ذیلا ابلاغ میگردد .

باتأییدات خداوند متعال

پهلوی شاهنشاه ایران
محل صحه مبارک ملو کانه

نظر باصل بیست و هفتم متمم قانون اساسی مقرر میداریم
ماده اول- قانون مربوط با اعتبار سی میلیون ریال برای مبارزه با انواع ملخ که در جلسه دوازدهم خرداد ماه ۱۳۲۰ بتصویب مجلسین سنا و شورای ملی رسیده و منضم باین دستخط است به موقع اجرا گذاشته شود .

ماده دوم - هیئت دولت مأمور اجرای این قانون هستند .

بتاریخ شانزدهم خرداد ماه ۱۳۲۰
قانون مربوط با اعتبار سی میلیون ریال برای مبارزه با انواع ملخ

ماده واحده - برای ادامه مبارزه با انواع ملخ علاوه بر چهل میلیون ریال مصوب آذر ماه ۱۳۲۹ مبلغ سی میلیون ریال دیگر بمنوان اعتبار تصویب و بوزارت دارائی اجازه داده میشود مبلغ مزبور را محل درآمد عمومی سال جاری کشور به بتدریجی که مصرف پیدا میکند بر طبق درخواست وزارت کشاورزی در اختیار وزارت نامبرده بگذارد .

تبصره- از اعتبار فوق خریدوسائیل نقلیه و اتومبیل ممنوع است .
این قانون که مشتمل بر ماده واحده و

یک تبصره است در جلسه یکشنبه دوازدهم خرداد ماه ۱۳۲۰ بتصویب مجلس شورای ملی رسیده .
رئیس مجلس شورای ملی - رضا حکمت
اصل فرمان همایونی در دفتر نخست وزیر است .
نخست وزیر ۴۱۸۲ م

سوالات نمایندگان

ریاست محترم مجلس شورای ملی
سؤالات زیر را از جناب آقای وزیر کشاورزی دارم متمنی است مقرر فرمائید بایشان اعلام دارند تا در مجلس حاضر شده جواب بدهند .

۱- بجه جهت و علت و باچه مجوزی با داشتن اعتبار و وسائل مربوطه برای مبارزه با آفت پسته مخصوصا در رفسنجان و زرنند اقدام نشده .

۲- چون در نتیجه عدم اقدام بمبارزه معادل ۶۰ درصد حاصل پسته از میان رفته مسئول این خسارت را معرفی فرمائید .
۳- حذف اعتبار مخصوص دفع آفات پسته و اختصاص بدفع آفت سن طبق چه مجوزی بوده و با این تکلیف پسته کاران چیست معین زاده